

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Julianastraat 25 te Leende

Rapportnummer 19-0036

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Julianastraat 25 te Leende

Februari 2019

Rapportnummer: 19-0036

In opdracht van: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: K.S. Haan

Auteur: K.S. Haan

Kwaliteitscontrole: E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	14
4.2.1	Flora.....	14
4.2.2	Vlinders en libellen	14
4.2.3	Kevers en weekdieren	16
4.2.4	Vissen	17
4.2.5	Reptielen en amfibieën	17
4.2.6	Vogels.....	20
4.2.7	Zoogdieren.....	22
5	Conclusies	25
5.1	Beschermde gebieden.....	25
5.2	Beschermde soorten	25
5.3	Advies en aanbevelingen	27
	Geraadpleegde bronnen	30

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om de aanwezige bebouwing en vegetatie op de locatie Julianastraat 25 te Leende te verwijderen en 10 nieuwe rijwoningen en parkeerplaatsen te realiseren. Ten behoeve van het uitwerkingsplan is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op de eventueel voorkomende beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld.

Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke

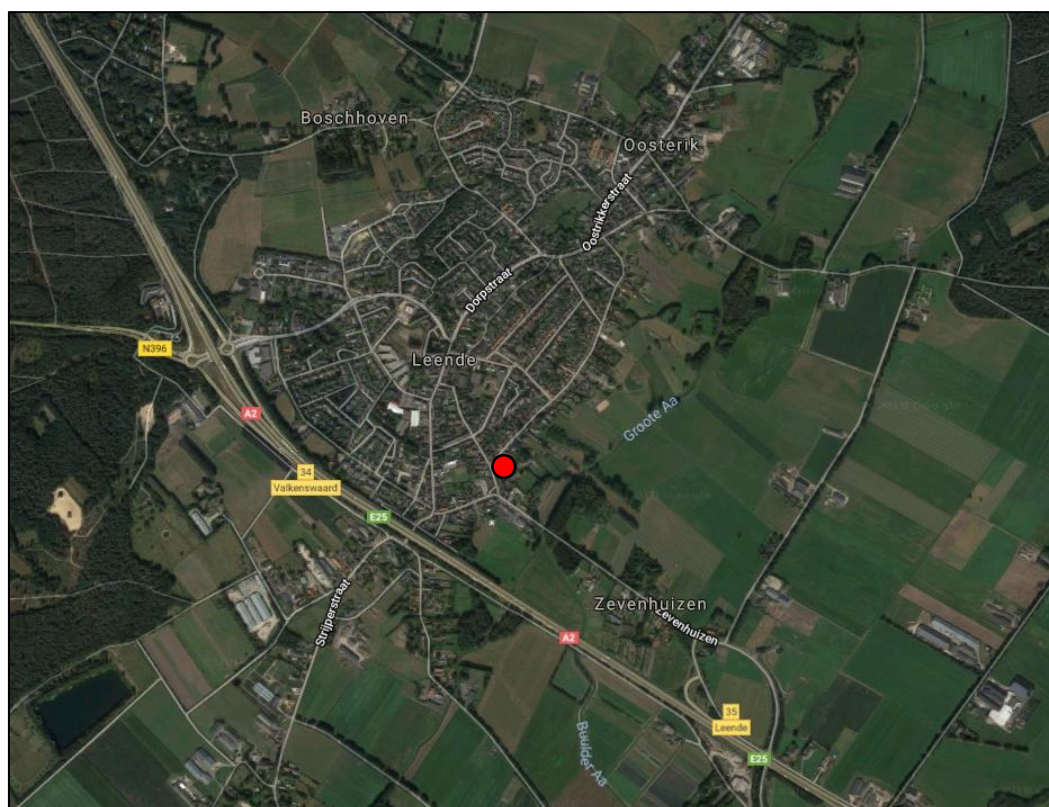
noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit een woning met aanliggende stal en hooizolder, een paardenstal, en twee dubbellaags varkenstallen die met elkaar verbonden zijn. In het plangebied ligt verder bestrating, tuin en een groentetuin. Ook zijn in de tuin enkele materialen aanwezig en in de schuren liggen veel materialen opgeslagen.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode stip) in de ruime omgeving (bron: Bing maps)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (rood omrand) (bron: Bing Maps)

Foto 1. Woning langs westzijde van het plangebied

Foto 2. Woning en stallen vanuit noordwestzijde van het plangebied

Foto 3. Paardenschuur en dubbellaags varkensstallen

Foto 4. (Groente)tuin aan de noordzijde van het plangebied

Foto 5. Muur met klimop aan oostzijde van het plangebied

Foto 6. Materialen en noordingang varkensstallen

Foto 7. Zuidwesthoek van het plangebied

Foto 8. Zuidzijde (links) van het plangebied

Foto 9. Open raam in aanbouw woning

Foto 10. Binnenzijde varkenstallen (eerste verdieping)

Foto 11. Mogelijke ingang voor marters bij noordingang van de varkenstallen

Foto 12. Mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen in noordzijde woning

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens om de aanwezige bebouwing en vegetatie op de locatie Julianastraat 25 te Leende te verwijderen en 10 nieuwe rijwoningen en parkeerplaatsen te realiseren. De rijwoningen zullen een hoogte krijgen van maximaal 9,5 meter en gericht staan op de Julianastraat dan wel Broekerstraat. Aan de achterzijden van het plangebied zullen parkeerplaatsen worden gerealiseerd.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, verspreidingsatlas.nl, Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 17 januari 2019 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, matige wind (3 bft) en circa 4 °C.

4 Natuurwaarden

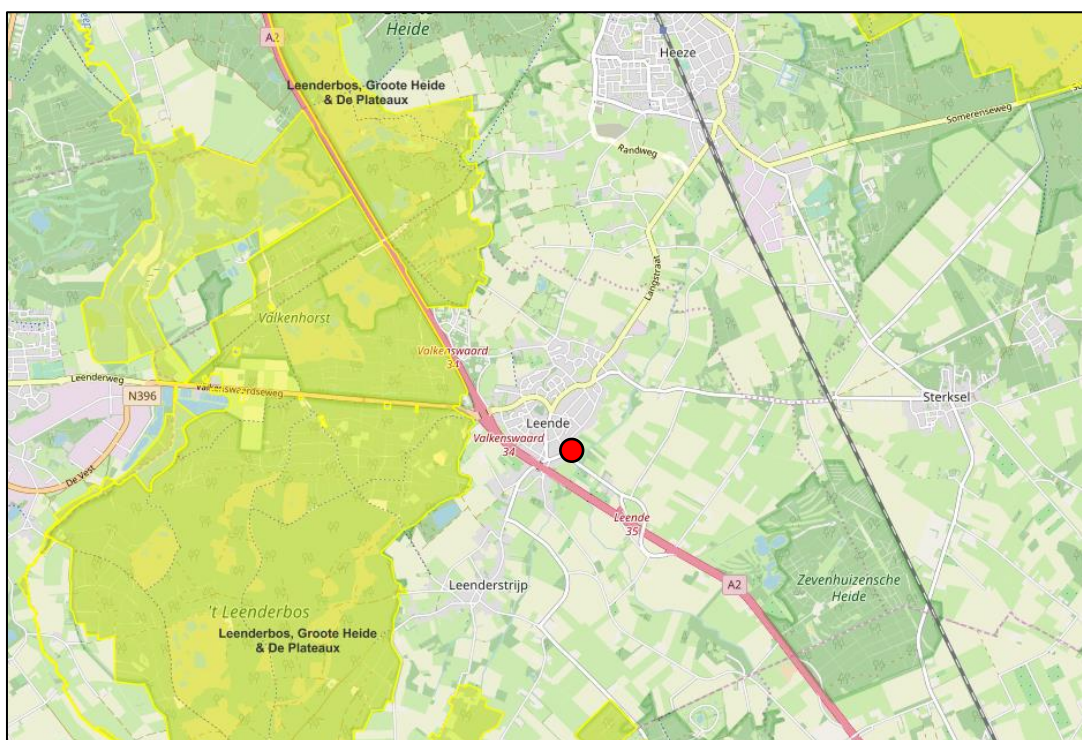
4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 950 meter afstand ten westen van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux. De ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden is weergegeven in figuur 4.

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de lokale aard van de voorgenomen plannen en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Leende en de tussenliggende bebouwing is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

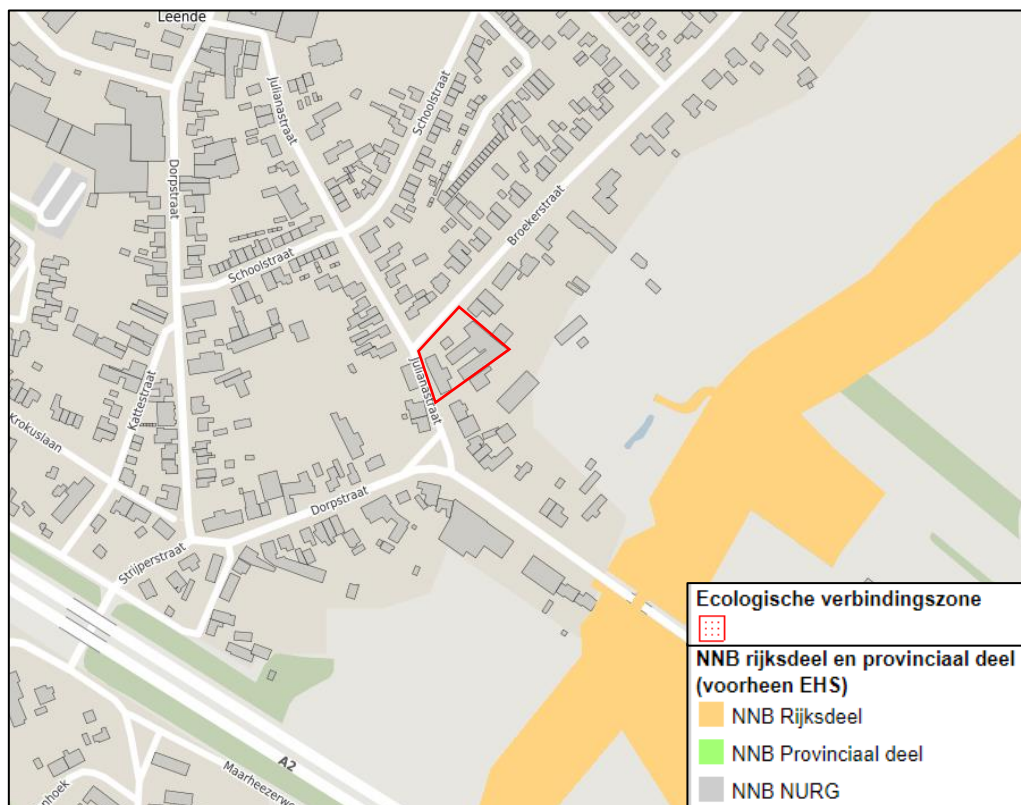

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (gele vlakken) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

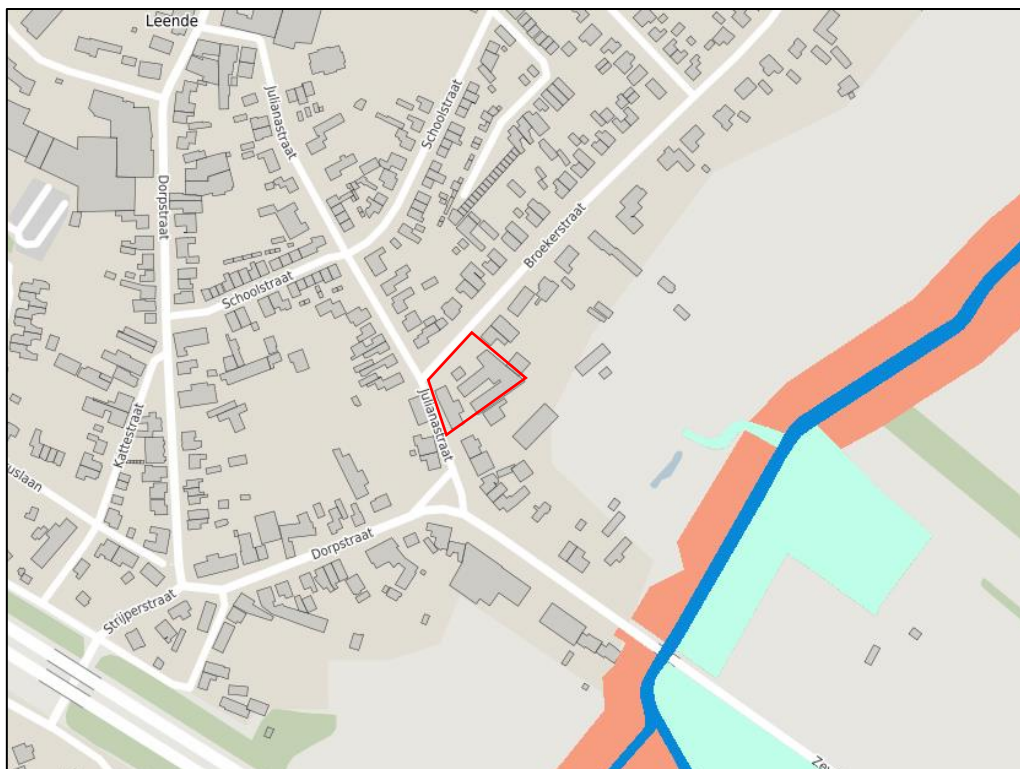
Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant NNB genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de natuurbeheerplankaart van de kaartbank op de website van de provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen onderdeel is van het NNB (natuurnetwerk Brabant). Het plangebied ligt op minimaal 110 meter afstand van het rijksdeel van het NNB. De ligging van het NNB ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (binnen zwarte figuur) ten opzichte van het NNB (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Figuur 6. Beheertypenkaart NNB nabij plangebied (lichtblauw = Rivier- en beekbegeleidend bos (N14.01), donkerblauw = Beek en Bron (N03.01), oranje = Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting) (N00.01), bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het NNB is gelegen, is geen sprake van oppervlakteverlies. Vanwege de tussenliggende bebouwing, bosschage en/of landbouwgrond is het uit te sluiten dat de voorgenoemen plannen leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

Conclusie

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de lokale aard van de voorgenoemen plannen en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Leende en de tussenliggende bebouwing is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Vanwege de tussenliggende bebouwing, bosschage en/of landbouwgrond is het uit te sluiten dat de voorgenoemen plannen leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in de wegbermen. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Volgens de gegevens van de NDFF komt op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde plantensoort grote leeuwenklauw (§3.3 Wnb) voor. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens gegevens van de NDFF de beschermde plantensoorten blaasvaren, dreps (beide 3.3 Wnb) en drijvende waterweegbree (§3.2 Wnb) voor.

Soort	Habitat
Grote leeuwenklauw	Zonnige open plaatsen op kalkhoudende grond langs bermen van onverharde wegen, graanakkers, braakliggende grond, bij veevoerkuilen, dijken, tuinen en langs spoorwegen.
Blaasvaren	Beschaduwde plaatsen op kalkrijke muren of rotsen, hellingen of helling(bossen).
Dreps	Zonnige, open plaatsen op matig droge, vrij kalkarme, matig voedselrijke, lichte grond op akkers (wintergraan en spelt), maar ook langs spoorwegen, braakliggende grond, wegranden, ruigten, ruderaal plaatsen en stortterreinen.
Drijvende waterweegbree	Zonnige plaatsen in stilstaand of zwak stromend water met een bodem van meestal niet of maar weinig humeus zand

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde plantensoorten. In de bovenstaande tabel zijn de habitateisen van de in de omgeving voorkomende beschermde plantensoorten weergegeven. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat geschikt habitat voor bovenstaande en andere beschermde plantensoorten ontbreken. Het is derhalve uit te sluiten dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Conclusie

In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor het voorkomen van beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is derhalve uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Binnen een afstand van één kilometer van het plangebied komt volgens gegevens van de NDFF, Vlindernet.nl en Dagvlinders van Nederland (Bos et

al., 2006) de beschermde vlindersoort grote vos (§3.3 Wnb) voor. Volgens bovenstaande bronnen komen op een afstand van één tot vijf kilometer de beschermde vlindersoorten gentiaanblauwtje, kleine ijsvogelvlinder en kommavlinder (alle §3.3 Wnb) voor.

Soort	Habitat en voorkomen
Grote vos	Zeldzame standvlinder die met acuut uitsterven wordt bedreigd. De laatste jaren worden er gemiddeld ongeveer vijf exemplaren waargenomen, vermoedelijk zwervers uit het buitenland of vlinders van tijdelijke populaties (Vlinderstichting.nl). Het leefgebied van de grote vos bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. Grote vos komt voor in vochtige open bossen en langs bosranden en gebruikt hier iep, zoete kers en wilgensoorten als waardplant.
Gentiaanblauwtje	Deze vrij zeldzame standvlinder komt voor op natte heide, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden. Hij gebruikt klokjesgentiaan als waardplant.
Kleine ijsvogelvlinder	Gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Wilde kamperfoelie wordt als waardplant gebruikt.
Kommavlinder	Kommavlinder komt voor in droge, schrale open graslanden, duinen en gevarieerde heide. Deze vlindersoort gebruikt kleine polletjes van schapengras; soms ook andere zwenkgrassen, buntgras en struisgras als waardplant.

In de bovenstaande tabel zijn de habitateisen van de in de omgeving voorkomende beschermde vlindersoorten weergegeven. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat geschikt habitat voor bovenstaande en andere beschermde vlindersoorten ontbreken. Het is derhalve uit te sluiten dat binnen het plangebied beschermde vlindersoorten voorkomen.

Libellen

Volgens de gegevens van de NDFF en libellennet.nl komen binnen één kilometer van het plangebied de beschermde libellensoorten bosbeekjuffer, en speerwaterjuffer (beide §3.3 Wnb) voor. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens bovenstaande bronnen de beschermde libellensoorten beekrombout, gevlekte glanslibel (beide §3.3 Wnb) en gevlekte witsnuitlibel (§3.2 wn) voor.

Soort	Habitat
Bosbeekjuffer	De Bosbeekjuffer komt voor langs beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken
Speerwaterjuffer	(Zeer) zwak gebufferde vennen en hoogveen.
Beekrombout	Grotere beken en kleine rivieren. Soms ook in grote rivieren en in kanalen.

Gevlekte glanslibel	In sterk verlande vennen, petgaten en in moerasbossen. Mogelijk ook vegetatierijke sloten
Gevlekte witsnuitlibel	Het habitat van de gevlekte witsnuitlibel bestaat uit laagveenmoerassen, vegetatierijke vennen en duinplassen.

In de bovenstaande tabel zijn de habitateisen van de in de omgeving voorkomende beschermde libellensoorten weergegeven. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan het voorkomen van (beschermde) libellensoorten worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor het voorkomen van beschermde vlinder- en libelsoorten. Het voorkomen van beschermde vlinder- en libelsoorten is derhalve uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komt op een afstand van 10 tot 25 kilometer van het plangebied de beschermde keversoort vliegend hert (§3.3 Wnb) voor. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is voor vliegend hert. Deze soort is afhankelijk van rottend eikenhout, aanwezig in oude eiken of eikenhakhout, wat niet aanwezig is in het plangebied. De aanwezigheid van vliegend hert kan hiermee worden uitgesloten.

Voor de overige beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever; zijn vanuit de NDFF en EIS Nederland geen recente verspreidingsgegevens bekend. Deze soorten zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van permanente wateren. Vanwege het feit dat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, kan het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied worden uitgesloten.

De beschermde weekdieren platte schijfhoren en Bataafse stroommossel (beide §3.2 Wnb) zijn ook afhankelijk van oppervlaktewater. Vanwege het feit dat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, kan het voorkomen van beschermde weekdieren in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komt volgens gegevens van de NDFF de beschermde vissoort beekprik (§3.3 Wnb) voor. Vanwege het feit dat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, kan het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater kan de aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied worden uitgesloten.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Amfibieën

Uit de verspreidingskaart amfibieën van Nederland 2015 van de website van het netwerk ecologische monitoring, gegevens van RAVON, 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al., 2009) en de NDFF blijkt dat binnen één kilometer van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, Alpenwatersalamander (alle §3.3 Wnb), boomkikker, heikikker, en poelkikker (alle §3.2 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer komen volgens bovenstaande bronnen de beschermde amfibieënsoorten kamsalamander, knoflookpad en rugstreeppad (alle §3.2 Wnb) voor.

Soort	Habitat-eisen
Algemene amfibieën	Kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker komen in Nederland wijdverspreid voor en zijn niet kritisch ten aanzien van hun leefgebied. Ze kunnen allerlei wateren als voortplantingshabitat gebruiken. Bruine kikker en gewone pad zijn minder gebonden aan oppervlaktewater en kunnen daarom ook in droge landschappen/verder van oppervlaktewater worden aangetroffen.
Alpenwatersalamander	Alpenwatersalamander komt met name voor op de hogere zandgronden, maar komt ook voor in tuinvijvers in bebouwd gebied. De soort komt vaak voor in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen.
Boomkikker	De boomkikker plant zich voort in visvrije, zonnig gelegen en matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. De boomkikker heeft een voorkeur voor het landschapstype 'bos en struweel' en stelt hoge eisen aan zijn leefgebied. Als landhabitat zijn vooral zonnig gelegen

	zoom- en mantelvegetaties, vegetaties van meerjarige kruiden en braamstruwelen van belang.
Heikikker	Heikikker is een cultuurvliedende soort die nauwelijks wordt waargenomen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing (Creemers et al., 2009).
Poelkikker	Poelkikker leeft vooral in vennen en hoogveenputten en heeft een voorkeur voor de landschapstypen heide en hoogveen, maar komt echter ook voor in landschapstypen stad & dorp en ruderaal terrein (Creemers et al., 2009).
Kamsalamander	Het landschap waarin de kamsalamander wordt aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel. Kamsalamanders komen zelden voor in akkerbouwgebieden (Creemers et al., 2009) en de soort mijdt stedelijk gebied.
Knoflookpad	De knoflookpad is gebonden aan de stroomdalen van beken en rivieren in het oosten en zuidoosten van Nederland. Het is een bedreigde soort, die maar op een paar plekken voorkomt. Daar gaat hij ook nog eens sterk achteruit. De soort heeft een voorkeur voor agrarisch gebied, ruderaal terrein (zoals volkstuinten), rivierduintjes en halfnatuurlijke graslanden. De soort wordt ook relatief vaak gemeld op en rond infrastructuur (dijken, wegen en spoorlijnen). Daarnaast wordt de knoflookpad gemeld uit de randen van heideterreinen en uit bos en struweel. Het voortplantingsbiotoop bestaat vaak uit vrij grote en diepe poelen met een weelderige onderwater- en oevervegetatie en een voedselrijk karakter (RAVON).
Rugstreeppad	Rugstreeppad is een pioniersoort met een voorkeur voor zandige terreinen met een hoge dynamiek. Op het land houden de dieren zich verborgen in zelf gegraven holen (tot een diepte van 15-45 cm), holen van knaagdieren, onder stenen en tussen muurspleten.

In de bovenstaande tabel zijn de habitateisen van de in de omgeving voorkomende beschermde amfibieënsoorten weergegeven. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. In het plangebied bevinden zich wel materialen waaronder amfibieën kunnen overwinteren. In de tuinen van de omliggende huizen liggen mogelijk ook kleinere vijvers die als voortplantingswater voor Alpenwatersalamander en algemene amfibieën kunnen dienen. Op circa 200 meter ten zuidoosten van het plangebied stroomt de Groote Aa. Op circa 120 meter ten oosten van het plangebied ligt een grote vijver, die mogelijk ook geschikt is als voortplantingshabitat voor amfibieën die kritischer zijn ten aanzien van hun leefgebied. Aangezien de zuid- en oostzijde van het plangebied volledig met muren zijn afgesloten en geschikt habitat ontbreekt kan het voorkomen van kritische amfibieën in het plangebied worden uitgesloten.

Alpenwatersalamander en algemene amfibieën kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker kunnen vanuit mogelijk

omliggende tuinvijvers het plangebied bereiken. Het plangebied is voor deze amfibieën geschikt als land- en overwinteringshabitat.

Reptielen

Volgens de gegevens van RAVON, de NDFF en waarneming.nl komt binnen één kilometer van het plangebied de beschermde reptielensoort levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) voor.

Soort	Habitat-eisen
Levendbarende hagedis	Structuurrijke plekken in bossen, heideterreinen, schraal grasland en houtwallen

In de bovenstaande tabel zijn de habitat-eisen van levendbarende hagedis weergegeven. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het plangebied is het uit te sluiten dat levendbarende hagedis er voorkomt.

Effectbeoordeling

De algemene amfibieënsoorten kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker kunnen het plangebied als land- en overwinteringshabitat gebruiken. De voorgenomen plannen zorgen ervoor dat land- en overwinteringshabitat verdwijnt. Tijdens de werkzaamheden worden mogelijk individuen van deze amfibieënsoorten verwond of gedood. Alpenwatersalamander gebruikt het plangebied mogelijk als land- en overwinteringshabitat. De voorgenomen plannen zorgen ervoor dat land- en overwinteringshabitat verdwijnt en tijdens de werkzaamheden worden mogelijk individuen van Alpenwatersalamander verwond of gedood.

Mitigerende maatregelen

Voor de amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander, bastaardkikker en meerkikker geldt in de provincie Noord-Brabant, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel dienen in het kader van de zorgplicht het verwijderen van materialen, begroeiing en graafwerkzaamheden onder begroeiing worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april – half oktober.

Voor Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient aantoonbaar gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland.

Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het verwijderen van stenen en houten materialen en graafwerkzaamheden (onder begroeiing) vindt plaats buiten de

overwinteringsperiode van deze soort. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.

Conclusie

De amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander, bastaardkikker gebruiken het plangebied mogelijk als land- en overwinteringshabitat. De voorgenomen plannen zorgen ervoor dat land- en overwinteringshabitat verdwijnt en tijdens de werkzaamheden worden mogelijk individuen van bovenstaande amfibieënsoorten verwond of gedood. Als gevolg van de voorgenomen plannen kunnen exemplaren van bovenstaande soorten worden verstoord en verdwijnt mogelijk leefgebied. Voor deze amfibiesoorten geldt in provincie Noord-Brabant, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht gelden, zie §1.3 van dit rapport. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van materialen en graafwerkzaamheden onder begroeiing worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april – half oktober.

Alpenwatersalamander gebruikt het plangebied mogelijk als overwinteringshabitat en landhabitat. De voorgenomen plannen zorgen ervoor dat land- en overwinteringshabitat verdwijnt en tijdens de werkzaamheden worden mogelijk individuen van Alpenwatersalamander verwond of gedood. Voor Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient aantoonbaar gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het verwijderen van stenen en houten materialen en graafwerkzaamheden (onder begroeiing) vindt plaats buiten de overwinteringsperiode van deze soort. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse algemene vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn spreeuw, koolmees, merel, kauw en houtduif waargenomen in het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, waargenomen in het plangebied. In 2018 is op 180 meter ten zuidwesten van het plangebied een huismus waargenomen (waarneming.nl). Het plangebied is vanwege de pannendaken, het gebruik van de paardenstal en de aanwezige vegetatie in het plangebied geschikt als verblijfplaats en

foerageergebied voor huismussen. Ondanks dat tijdens het veldbezoek geen sporen van nesten van huismussen zijn waargenomen, is de aanwezigheid van nestplekken onder de dakpannen of in de schuren/paardenstal niet uit te sluiten.

De varkenstallen en het woonhuis zijn vanwege hun hoogte, de pannendaken en kieren in muren en dakranden geschikt als nestplek voor gierzwaluw. In 2010 zijn op 2500 meter ten noordwesten van het plangebied 10 gierzwaluwen waargenomen (waarneming.nl). Ondanks dat tijdens het veldbezoek geen sporen van nesten van gierzwaluwen zijn waargenomen, is de aanwezigheid van nestplekken in kieren van muren en dakranden niet uit te sluiten.

Verder blijkt uit het bronnenonderzoek dat steenuil en kerkuil voorkomen binnen een kilometer van het plangebied. Het plangebied is vanwege de beperkte grootte van de tuin ongeschikt als foerageergebied voor uilen. Er is tijdens het veldbezoek een opening waargenomen in de stal die deel uitmaakt van de woning. Via deze opening hebben uilen toegang tot deze stal. Er zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen van) nesten van uilen aangetroffen in het plangebied. De kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. De steenuil leeft voornamelijk bij boerderijen in het agrarische cultuurlandschap en aan dorpsranden. Door het ontbreken van (sporen van) waarnemingen van uilen in de gebouwen in het plangebied is het uit te sluiten dat een van de soorten het plangebied gebruikt als onderdeel van zijn leefgebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageer- en broedgebied van vogels zijn uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig.

Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en struiken niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Indien nesten van huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, hebben de voorgenomen plannen tot gevolg dat nestplekken worden vernietigd.

Mitigerende maatregelen

Door het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Voor vernietiging van nesten van huismus of gierzwaluw is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van nesten van huismussen en gierzwaluwen te kunnen uitsluiten.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Door het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In de varkenstallen en de woning zijn mogelijk nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig. Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Indien nesten van huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, hebben de voorgenomen plannen tot gevolg dat nestplekken worden vernietigd. Voor vernietiging van nesten van huismus of gierzwaluw is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van nesten van huismussen en gierzwaluwen te kunnen uitsluiten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de bredere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. De bebouwing aan de westzijde van het plangebied kan door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute.

De varkenstallen en het woonhuis zijn vanwege de kieren in muren en dakranden geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In de bomen ter plaatse van het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die geschikt zijn om als verblijfplaats van vleermuizen te dienen.

Overige zoogdieren

Volgens gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer van het plangebied de beschermde zoogdiersoorten bunzing, damhert, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, steenmarter, vos, waterspitsmuis, wezel, wild zwijn en diverse algemene (spits)muisensoorten (alle §3.3 Wnb) voorkomen. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens de voorgenomen plannen de beschermde zoogdiersoorten das, hermelijn (beide §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb) voor. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied komt volgens de voorgenomen plannen de beschermde zoogdiersoort edelhert (§3.3 Wnb) voor.

Het plangebied kan deel uitmaken van het (grotere) leefgebied van konijn en diverse algemene (spits)muisensoorten. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in (de nabijheid van) het plangebied, is het voorkomen van waterspitsmuis en bever in het plangebied uit te sluiten. Vanwege de bestrate directe omgeving van het plangebied, het gebrek aan voldoende vegetatie en/of de aanwezigheid van een groot aantal (huis)katten, is het voorkomen van bunzing, damhert, eekhoorn, egel, haas, ree, steenmarter, vos, wezel, wild zwijn, das, hermelijn en edelhert uit te sluiten

Het is niet uit te sluiten dat (spits)muisenhollen in het plangebied aanwezig zijn. Het is daarom niet uit te sluiten dat algemene (spits)muisensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied.

Effectbeoordeling

Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben daarom geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

De bebouwing aan de westzijde van het plangebied is geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Negatieve effecten op vliegroutes voor vleermuizen zijn uit te sluiten, in de nabije omgeving blijven voldoende, even geschikte vliegroutes behouden.

De varkenstallen en het woonhuis zijn vanwege de kieren in muren en dakranden geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, hebben de voorgenomen plannen tot gevolg dat verblijfplaatsen worden vernietigd.

In de bomen ter plaatse van het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die geschikt zijn om als verblijfplaats van vleermuizen te dienen. De kap van de bomen zal geen negatief effect hebben op vleermuizen.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van diverse algemene (spits)muisensoorten en konijn. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten. Het is niet uit te sluiten dat algemene (spits)muisensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Met de voorgenomen werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen van algemene (spits)muisensoorten worden verstoord of vernietigd.

Mitigerende maatregelen

Vleermuizen

Indien vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in de gebouwen in het plangebied, heeft het slopen van deze gebouwen een negatief effect op vleermuizen. Voor vernietiging van verblijfplaatsen van vleermuizen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Op basis van nader onderzoek gedurende de periode half mei t/m september kan worden bepaald

welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden, zodat een ontheffing van de Wet natuurbescherming verkregen kan worden.

Overige zoogdieren

Voor algemene (spits)muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

Conclusie

Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben daarom geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

De bebouwing aan de westzijde van het plangebied is geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Negatieve effecten op vliegroutes voor vleermuizen zijn uit te sluiten, in de nabije omgeving blijven voldoende, even geschikt vliegroutes behouden.

De varkenstallen en het woonhuis zijn vanwege de kieren in muren en dakranden geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, hebben de voorgenomen plannen tot gevolg dat verblijfplaatsen worden vernietigd. Indien vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in de gebouwen in het plangebieden, heeft het slopen van deze gebouwen een negatief effect op vleermuizen. Voor vernietiging van verblijfplaatsen van vleermuizen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Op basis van nader onderzoek gedurende de periode half mei t/m september kan worden bepaald welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden, zodat een ontheffing van de Wet natuurbescherming verkregen kan worden.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van diverse algemene (spits)muizensoorten en konijn. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten. Het is niet uit te sluiten dat algemene (spits)muizensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Met de voorgenomen werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen van algemene (spits)muizensoorten worden verstoord of vernietigd. Voor algemene (spits)muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de lokale aard van de voorgenomen plannen en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Leende en de tussenliggende bebouwing is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Vanwege de tussenliggende bebouwing, bosschage en/of landbouwgrond is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Een samenvatting van de conclusies is weergegeven in tabel 1 op pagina 27.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Door het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In de varkenstallen en de woning zijn mogelijk nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig. Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Indien nesten van huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, hebben de voorgenomen plannen tot gevolg dat nestplekken worden vernietigd. Voor vernietiging van nesten van huismus of gierzwaluw is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van nesten van huismussen en gierzwaluwen te kunnen uitsluiten.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben daarom geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

De bebouwing aan de westzijde van het plangebied is geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Negatieve effecten op vliegroutes voor vleermuizen zijn uit te sluiten, in de nabije omgeving blijven voldoende, even geschikt vliegroutes behouden.

De varkenstallen en het woonhuis zijn vanwege de kieren in muren en dakranden geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, hebben de voorgenomen plannen tot gevolg dat verblijfplaatsen worden

vernietigd. Voor vernietiging van verblijfplaatsen van vleermuizen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Op basis van nader onderzoek gedurende de periode half mei t/m september kan worden bepaald welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden, zodat een ontheffing van de Wet natuurbescherming verkregen kan worden.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

De amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander, bastaardkikker gebruiken het plangebied mogelijk als land- en overwinteringshabitat. De voorgenomen plannen zorgen ervoor dat land- en overwinteringshabitat verdwijnt en tijdens de werkzaamheden worden mogelijk individuen van bovenstaande amfibieënsoorten verwond of gedood. Als gevolg van de voorgenomen plannen kunnen exemplaren van bovenstaande soorten worden verstoord en verdwijnt mogelijk leefgebied. Voor deze amfibiesoorten geldt in provincie Noord-Brabant, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht gelden, zie §1.3 van dit rapport. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van materialen en graafwerkzaamheden onder begroeiing te worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april – half oktober.

Alpenwatersalamander gebruikt het plangebied mogelijk als overwinteringshabitat en landhabitat. De voorgenomen plannen zorgen ervoor dat land- en overwinteringshabitat verdwijnt en tijdens de werkzaamheden worden mogelijk individuen van Alpenwatersalamander verwond of gedood. Voor Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient aantoonbaar gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het verwijderen van stenen en houten materialen en graafwerkzaamheden (onder begroeiing) vindt plaats buiten de overwinteringsperiode van deze soort. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van diverse algemene (spits)muizensoorten en konijn. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten.

Het is niet uit te sluiten dat algemene (spits)muizensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Met de voorgenomen werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen van algemene (spits)muizensoorten worden verstoord of vernietigd. Voor algemene (spits)muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

5.3 Advies en aanbevelingen

De volgende maatregelen dienen te worden genomen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen:

1. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van materialen en graafwerkzaamheden onder begroeiing worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april – half oktober.
2. Het plangebied wordt mogelijk door Alpenwatersalamander gebruikt als land- en winterhabitat. Het verwijderen van stenen en houten materialen en graafwerkzaamheden op geschikte overwinteringsplaatsen dient daarom plaats te vinden buiten de overwinteringsperiode van deze soort. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half maart – eind oktober
3. Het verwijderen van bomen en struiken in het plangebied wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
4. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen wordt uitgevoerd gedurende de periode 15 mei t/m 30 september om het eventueel aantasten van verblijfplaatsen te kunnen uitsluiten. Indien een verblijfplaats aanwezig is, is het noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen en mitigerende maatregelen te treffen.
5. Nader onderzoek naar huismussen wordt uitgevoerd gedurende de periode april – 20 juni om de aanwezigheid van nestplaatsen te kunnen uitsluiten bij de gebouwen. Indien een verblijfplaats aanwezig is, is het noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen en mitigerende maatregelen te treffen.
6. Nader onderzoek naar gierzwaluwen wordt uitgevoerd gedurende de periode juni – half juli om de aanwezigheid van nestplaatsen te kunnen uitsluiten bij de gebouwen. Indien een verblijfplaats aanwezig is, is het noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen en mitigerende maatregelen te treffen.

5.4 Gevolgen voor (het tijdspad van) de voorgenomen plannen

Vleermuizen

- + Het nader onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode half mei t/m september. Het betreft onderzoek dat met drie rondes in de periode half mei t/m half juli en twee onderzoeksrondes in de periode half augustus t/m september uitgevoerd dient te worden (volgens het onderzoeksprotocol van Netwerk Groene Bureaus).
- + Mochten er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen worden dan vormen vleermuizen geen belemmering voor de sloop van de woning.
- + Bij het aantreffen van verblijfplaatsen dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De aanvraag van een ontheffing Wet natuurbescherming duurt

maximaal 20 weken en is los van de Omgevingsvergunning. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.

- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van vleermuizen.

Huismus

- + Het nader onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode april tot 20 juni. Het betreft een onderzoeksinspanning van twee rondes (volgens het onderzoeksprotocol van Netwerk Groene Bureaus).
- + Mochten er geen verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen worden dan vormen huismussen geen belemmering voor de sloop van de woning.
- + Bij het aantreffen van verblijfplaatsen dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De aanvraag van een ontheffing Wet natuurbescherming duurt maximaal 20 weken en is los van de Omgevingsvergunning. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van huismussen.

Gierzwaluwen

- + Het nader onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode juni tot half juli. Het betreft een onderzoeksinspanning van drie rondes (volgens het onderzoeksprotocol van Netwerk Groene Bureaus).
- + Mochten er geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen worden dan vormen gierzwaluwen geen belemmering voor de sloop van de woning.
- + Bij het aantreffen van verblijfplaatsen dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De aanvraag van een ontheffing Wet natuurbescherming duurt maximaal 20 weken en is los van de Omgevingsvergunning. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van huismussen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie wegbermen	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Huismus	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Verblijfplaatsen en foerageergebied	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in de periode april t/m half mei
Gierzwaluw	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in de periode juni t/m half juli
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied en vliegroutes	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in de periode 15 mei t/m 30 september
Algemene amfibieën	§3.3 Wnb	Landhabitat en overwinterings- habitat	Nee	Nee, algehele vrijstelling	Verwijderen van materialen en graafwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen half april en half oktober
Alpenwatersalamander	§3.3 Wnb	Landhabitat en overwinterings- habitat	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen van materialen en graafwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen half maart en november
Algemene (spits)muisensoorten en konijn	§3.3 Wnb	Leefgebied	Nee	-	-
Algemene (spits)muisensoorten	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 14-01-2019
- + NNN, <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, 14-01-2019
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Noord-Brabant/600901/CVDR600901_1.html, 14-01-2019
- + Beschermde soorten NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 14-01-2019 09:24:09
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstrend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.